

Axel Danielsson Konsult AB

Organisation - Juridik - Tillämpning - Resultat

Om samspelet mellan politiker och tjänstemän Den gyllene zonen!

DAG

Tisdagen den 3 maj 2016

TID

Kl. 16.00 – 21.00

MÅLGRUPP

Förtroendevalda och tjänstemän enligt sändlista

PLATS

Aulan, Tyresö Gymnasium

KURSLITTERATUR

Kommunallagen

MEDVERKANDE

Axel Danielsson, konsult med inriktning på styrning och ledning av kommuner och landsting samt med mångårig erfarenhet från ledande befattningar inom kommunal verksamhet. Axel är författare till handboken Kommunal Nämndadministration och en mycket erfaren utbildare av anställda och förtroendevalda inom den kommunala sektorn.

PROGRAM

Två parallella styrsystem – vi klargör hur respektive system är tänkt att fungera

I kommunal verksamhet finns i princip två parallella styrsystem. Det ena är det politiska styrsystemet och det andra är det professionella. Dessa två system måste samverka för att skapa en sammantaget effektiv och demokratisk organisation.

Uppdelningen i vad- och hur-frågor – när kan detta fungera?

Samordningen mellan politik och tjänstemän brukar ofta uttryckas så att det är politikerna som beslutar och tjänstemännen som verkställer eller att det är politikerna som beslutar om *vad* som ska åstadkommas medan tjänstemännen beslutar om *hur* de politiska besluten ska verkställas.

Men uppdelningen i ”vad- ”och ”hur-frågor” är alltför enkel för att i praktiken åstadkomma den nödvändiga samordningen mellan politik och förvaltning. Det finns mängder av ”hur-frågor” som är politiskt intressanta och det finns också många ”vad-frågor” som förutsätter professionellt kunnande.

Den gyllene zonen – hur når man dit?

Det är i gråzonen, ibland kallad den gyllene zonen, mellan ”vad- och ”hur-frågorna” som det politiska och professionella ledarskapet ställs på sin spets.

- Gråzonen kan i bästa fall bli en gyllene zon som innebär att ledande politiker och tjänstemän upplever att de ”går i takt”, ”skickliggör varandra”, ”litar på varandra”.

Kännetecknade för den gyllene zonen är ett arbetssätt som präglas av dialog och öppenhet till förmån för förtroende och i bästa fall tillit.

Den gyllene zonen förutsätter att politiker och tjänstemän ger samma svar på följande frågor:

- Vem har rätt att initiera ett beslutsärende?
- Vilken beslutsnivå gäller för ett visst beslutsärende?
- Vilka rättsliga krav gäller för beredning av beslutsärenden?
- Vilken organisation kan man ha för den politiska beredningen av beslutsärenden?
- Vilka praktiska krav måste man ställa på beredningen av beslutsärenden?
- Hur har lagstiftaren fördelat ansvar och befogenheter mellan ”vad- och hur-frågorna”?
- Hur uppnår man en effektiv kommunal nämndadministration?
- Sammanträdesformalia: Jäv, yttranderätt, propositionsordning, justering etc

Faktakunskaper är ett måste för den gyllene zonen:

Hur fördelar lagstiftaren ansvar och befogenheter mellan politik och förvaltning?

- Fullmäktiges ansvar och befogenheter
- Nämndernas och kommunstyrelsens ansvar och befogenheter
- Utskottens ansvar och befogenheter
- Kommunalrådets ansvar och befogenheter
- Utskottsordförandenas ansvar och befogenheter
- Enskilda förtroendevaldas ansvar och befogenheter
- Kommunchefens och förvaltningschefernas ansvar och befogenheter
- Revisorernas ansvar och befogenheter

Faktakunskaper är ett måste för den gyllene zonen:

Hur fördelar lokala styrprinciper ansvar och befogenheter mellan politik och förvaltning?

- Lokal politisk plattform, majoritetens överenskommelse
- Budgeten och andra viktiga politiska ställningstaganden
- Politiska inriktningar i verksamhetsplaner
- Ekonomistyrningsprinciper
- Principer för uppföljning och utvärdering
- Reglementen
- Delegeringsordningar
- Ansvarsutkrävandet?

Det räcker inte med fakta:

Politiker och tjänstemän måste också kunna hantera de informella spelreglerna!

- Dialog
- Förtroende
- Tillit